

Hof van beroep Gent, arrest van 3 september 2020

Nationaliteit – Onmogelijkheid zich een geboorteakte te verschaffen – Onmogelijkheid zich een akte van bekendheid te verschaffen – Artikel 5, §3 WBN – Verzoek een beëdigde verklaring te mogen afleggen – Artikel 5, §4 WBN – Geweigerd

Nationalité – Impossibilité de se procurer un acte de naissance – Impossibilité de se procurer un acte de notoriété – Article 5, §3 CNB – Requête en vue de faire une déclaration sous serment – Article 5, §4 CNB – Refusé

In de zaak van

A.S., RRN [...], wonende te [...] Blankenberge, [...],
appellant,

hebbende als advocaat mr. Dumery Daphné, advocaat te 8370 Blankenberge, Maurice Devriendlaan 2B,

wijst het hof het volgend arrest:

I. Rechtspleging

1. Bij (eenzijdig) verzoekschrift, ter griffie neergelegd op 19 december 2018, heeft de appellant hoger beroep ingesteld tegen de beschikking van 16 november 2018 van de rechtbank van eerste aanleg West-Vlaanderen, afdeling Brugge, sectie familie- en jeugdrechtbank, B.27 kamer (rolnummer 18/581/B).

De zaak werd voor het hof behandeld in raadkamer ter terechtzitting van 20 februari 2020. De appellant werd gehoord bij monde van zijn advocaat.

Het debat werd gesloten en de zaak werd meegedeeld aan het openbaar ministerie voor advies.

De zaak werd voor neerlegging van het schriftelijk advies vastgesteld op de terechtzitting van 23 april 2020.

Gelet op de preventiemaatregelen tegen de verspreiding van het Covid-19 virus en gelet op de Actualisatie van de gecoördineerde richtlijnen van het Hof van beroep te Gent voor de organisatie en werking van het hof in het kader van de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus van 17 april 2020, werd de noodzakelijke aanwezigheid van elkeen op het hof beperkt door middel van de behandeling van de zaken zonder aanwezigheid van de raadslieden en partijen.

Op schriftelijk verzoek van het openbaar ministerie werd de zaak in dezelfde staat voor neerlegging van het schriftelijk advies uitgesteld naar de terechtzitting van 7 mei 2020 om 14u30.

Voormelde preventiemaatregelen tegen de verspreiding van het Covid-19 virus en de geactualiseerde richtlijnen in dat verband bleven gelden tot 18 mei 2020 (mailbericht van 30 april 2020 van de Eerste Voorzitter aan de Stafhouders van het ressort van het Hof van Beroep Gent).

Advocaat-generaal Chantal Lanssens legde op 7 mei 2020 een schriftelijk advies neer ter griffie.

De appellant werd in de gelegenheid gesteld schriftelijk repliek neer te leggen ter griffie uiterlijk op 18 juni 2020 om 14u50. Indien de schriftelijke repliek tegen dan zou neerliggen ter griffie, diende de appellant niet te verschijnen op deze terechtzitting.

Op 18 juni 2020 legde de appellant een schriftelijke repliek neer ter griffie.

Op de terechtzitting van 18 juni 2020 is de zaak vervolgens in beraad genomen.

De dossiers van de rechtspleging en de overgelegde stukken werden ingezien.

De appellant legde op 19 december 2018 ter griffie een dossier neer met 9 stukken, volgens inventaris. Op 14 februari 2020 legde hij nog het (ten dele eerder ontbrekend) stuk 8 neer ter griffie.

Het hof nam ook inzage van de stukken genummerd 4 en 7 die zich bevinden in het dossier van de rechtspleging in eerste aanleg en die werden neergelegd door het openbaar ministerie ter griffie op 7 juni 2018 en op 5 september 2018.

II. Relevante feiten, voorgaanden en omschrijving van de vorderingen

2. De appellant legde op 26 april 2018 ter griffie een gedinginleidend verzoekschrift neer overeenkomstig artikel 5, §4 WBN en artikel 12bis (oud) BW, waarbij hij verzocht te worden gemachtigd om een akte van bekendheid te vervangen door een beëdigde verklaring.

Hij gaf hierbij aan de intentie te hebben een procedure op te starten tot verwerving van de Belgische nationaliteit, waarvoor hij een 'recent' afschrift van zijn geboorteakte dient over te leggen aan de ambtenaar van de burgerlijke stand.

Waar hij er in 2009 nog in geslaagd is een geboorteakte uit Irak te bekomen, houdt hij voor inmiddels in de onmogelijkheid te verkeren een recent afschrift van zijn geboorteakte voor te leggen.

Hij verwees hierbij, enerzijds, naar de onrustige situatie in zijn geboortestad 'Kirkuk' (Irak), en, anderzijds, naar de onmogelijkheid voor zijn 80-jarige in Irak wonende moeder om een geboorteakte voor haar zoon te bekomen.

3. Bij de bestreden beschikking van 16 november 2018 werd geoordeeld als volgt (citaat):

*"(...)
Verklaart het verzoek ontvankelijk doch wijst het af als ongegrond.*

*Laat de gerechtskosten ten laste van de verzoekende partij.
(...)"*

4. De appellant vordert in zijn verzoekschrift hoger beroep voor het hof (citaat):

*"(...)
Het hoger beroep ontvankelijk en gegrond te verklaren.*

Dienvolgens het bestreden vonnis teniet te doen en opnieuw wijzende het verzoekschrift van verzoeker dd. 26.04.2018 ontvankelijk en gegrond te verklaren.

Derhalve verzoeker te machtigen om de akte van bekendheid te vervangen door de beëdigde verklaring.

*Kosten als naar recht.
(...)”.*

5. Het openbaar ministerie legde op 7 mei 2020 een schriftelijk advies neer ter griffie. Dit advies luidt als volgt (citaat):

“(…)
- *Het hoger beroep van appellant ontvankelijk doch ongegrond te verklaren;*

- *De kosten van beide aanleggen ten laste te leggen van appellant
(...)”.*

6. In de schriftelijke repliek, neergelegd ter griffie op 18 juni 2020, houdt de appellant dezelfde vordering als vermeld onder randnummer 4 aan.

III. Beoordeling

A. *De ontvankelijkheid van het hoger beroep*

7. Door de griffier werd op 21 november 2018 bij gewone brief kennis gegeven van de bestreden beschikking aan de appellant en aan zijn advocaat (artikel 1030 Ger.W.).

Het verzoekschrift tot hoger beroep werd neergelegd ter griffie op 19 december 2018.

Het hoger beroep is tijdig en regelmatig naar de vorm. Het is ontvankelijk.

B. *De gegrondheid van het hoger beroep*

8. De appellant wenst een (nieuwe) nationaliteitsverklaring af te leggen en vordert, ter vervanging van de respectievelijk in artikel 5, §§1-2-3 WBN voorziene geboorteakte en vervangende akte van bekendheid, overeenkomstig artikel 5, §4 WBN een beëdigde verklaring te mogen afleggen.

De ontvankelijkheid van het initieel verzoek van de appellant is geen voorwerp van het hoger beroep. In eerste aanleg werd zijn verzoek afgewezen als niet gegrond, beslissing waarvan hij de hervorming beoogt in hoger beroep.

9. Overeenkomstig artikel 5, 1° van het Koninklijk besluit van 14 januari 2013 tot uitvoering van de wet van 4 december 2012 tot wijziging van het Wetboek van de Belgische nationaliteit teneinde het verkrijgen van de Belgische nationaliteit migratieneutraal te maken dient bij de nationaliteitsverklaring een eensluidend afschrift van de geboorteakte te worden voorgelegd. Dit stuk strekt tot bewijs van de elementen van de staat van de betrokkene zoals de naam, de voorna(a)m(en), eventueel de afstamming, de nationaliteit en de geboorteplaats en -datum en ondermeer tot bewijs dat is voldaan aan de voorwaarden vermeld in artikel 12bis §1 WBN.

Artikel 5 WBN heeft een systeem van gradaties (cascadesysteem) uitgewerkt ten behoeve van de kandidaat-Belg die in de onmogelijkheid verkeert om zich in zijn geboorteland een afschrift van zijn geboorteakte te verschaffen.

Overeenkomstig artikel 5, §1 WBN kunnen personen die in de onmogelijkheid verkeren zich een akte van geboorte te verschaffen in het kader van procedures tot verwerving van de Belgische nationaliteit, een gelijkwaardig document overleggen, afgegeven door diplomatieke of consulaire overheden van hun land van geboorte. Ingeval van onmogelijkheid of zware moeilijkheden om zich voornoemd document te verschaffen, kunnen ze de akte van geboorte vervangen door een akte van bekendheid, afgegeven door de vrederechter van hun hoofdverblijfplaats.

Overeenkomstig artikel 5, §2 WBN verklaren in de akte van bekendheid twee getuigen, de naam, voornamen, beroep en woonplaats van de belanghebbende en die van zijn ouders indien deze bekend zijn, alsook de plaats en zo mogelijk het tijdstip van de geboorte, alsook de reden die belet de geboorteakte voor te leggen.

Overeenkomstig artikel 5, §3 WBN wordt de akte van bekendheid vertoond aan de familierechtbank van het rechtsgebied die, na de procureur des Konings te hebben gehoord, homologatie verleent of weigert naargelang zij oordeelt dat de verklaringen van de getuigen en de redenen die het overleggen van de akte van geboorte beletten, al dan niet voldoende zijn.

Volgens de appellant is er niemand in België die hem in zijn land van herkomst heeft gekend teneinde bij toepassing van art. 5, §1 WBN de akte van bekendheid te bekomen.

Artikel 5, §4 WBN bepaalt dat indien de belanghebbende ook in de onmogelijkheid verkeert om zich een akte van bekendheid te verschaffen, deze akte met goedkeuring van de familierechtbank vervangen kan worden door een (eenzijdige) beëdigde verklaring van de belanghebbende zelf.

De vervanging van de geboorteakte door een beëdigde verklaring kan aldus slechts in uiterst subsidiaire orde.

10.1. Uit de stukken waarop het hof acht kan slaan - in het bijzonder de inlichtingen van de Algemene Directie Vreemdelingenzaken van 7 juni 2018 - blijkt onder meer wat volgt.

- Volgens zijn verklaring bij de asielaanvraag kwam de appellant België binnen op 24 juli 2006. Hij vroeg dezelfde dag asiel aan. De appellant legde geen identiteitsdocumenten voor en gaf de volgende identiteitsgegevens op: A.S. (°[...]1984 te 'Kirkoek') van Irakese nationaliteit (Koerdische origine). Deze eerste asielaanvraag werd negatief afgesloten op 11 december 2007 door een beslissing van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (RVV).
- De appellant diende op 24 augustus 2007 (hetzij reeds voor de beëindiging van de eerste asielprocedure) een tweede asielaanvraag in. Hij legde hierbij een Irakese identiteitskaart, nationaliteitsbewijs en kopie van zijn geboorteakte voor. Hij gaf dezelfde identiteitsgegevens als bij de eerste asielaanvraag op. De asielaanvraag werd negatief afgesloten.
- De appellant diende op 4 juli 2008 een derde asielaanvraag in. De appellant legde zijn Irakese identiteitskaart en nationaliteitsbewijs voor. Dezelfde identiteitsgegevens als bij de voorgaande asielprocedures werden opgegeven. Bij beslissing van 11 juli 2008 werd geweigerd de asielaanvraag in overweging te nemen.
- Op 15 mei 2009 deed de appellant bij de gemeente Bornem melding van een voorgenomen huwelijk met de 28 jaar oudere Belgische E.C. (°[...]1956). Hij legde hierbij allerlei documenten voor waaronder ook een geboorteakte met vertaling (kopie werd aangehecht aan de brief van de Algemene Directie Vreemdelingenzaken van 7 juni 2018).

- Op 28 augustus 2009 legde de appellant een verklaring van wettelijke samenwoning af met mevrouw E.C. Dezelfde dag diende de appellant een aanvraag van een verblijfskaart voor een familielid van een burger van de unie in. Hierbij werden dezelfde documenten als bij de melding voorgenomen huwelijk bij de gemeente Bornem voorgelegd. Dit verzoek werd ingewilligd en de appellant werd op 12 februari 2010 in het bezit gesteld van een F-kaart.
- Op 25 juli 2010 legde de appellant een (eerste) verklaring tot het verkrijgen van de Belgische nationaliteit af. Dezelfde identiteitsgegevens als bij de voorgaande 'procedures' werden opgegeven. Deze aanvraag werd volgens het openbaar ministerie ongunstig geadviseerd omdat betrokkene niet voldeed aan de grondvoorwaarden en er een vermoeden van schijnsamenwoning was. De appellant heeft op heden geen Belgische nationaliteit. Zoals overwogen wenst hij andermaal een procedure tot verkrijging van de Belgische nationaliteit te starten.
- Op 3 oktober 2014 diende de appellant een aanvraag tot duurzaam verblijf in. Dit verzoek werd ingewilligd en de appellant werd in het bezit gesteld van een F+ kaart.

10.2. De inlichtingen verstrekt door het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en Staatlozen van 14 augustus 2018 zijn in grote lijnen gelijklopend.

Er werd wel aangevuld dat de appellant tot 15 maart 1993 te 'Kirkoek' verbleef en vanaf 1993 tot 1996 in Erbil (Irak). Hij was ongehuwd en had geen kinderen. Zijn vader is I.A. (°1944 te 'Kirkoek'), zijn moeder 'Q.M.' (°1938 te 'Kirkoek').

Wat betreft de tweede asielaanvraag kwam op 29 oktober 2007 een afgewezen hoger beroep bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen en vervolgens op 19 maart 2008 een afgewezen hoger beroep bij de Raad van State tussen. In het kader van de asielprocedure legde de appellant een Iraakse identiteitskaart, een nationaliteitsbewijs en een geboorteakte neer, waarvan kopie werd aangehecht aan de brief van het Commissariaat-generaal voor Vluchtelingen en Staatlozen.

11. De eerste rechter overwoog dat de appellant op geen enkele wijze aantoont dat hij in de juridische onmogelijkheid zou zijn om zich in zijn geboorteland een afschrift van zijn geboorteakte te verschaffen of om een document te verkrijgen dat die akte vervangt overeenkomstig de lokale wetgeving of om via een lokale procedure een ontbrekende of verdwenen akte opnieuw op te maken.

De appellant argumenteert in dit verband tevergeefs voor het hof dat:

- (1) gelet op de veranderde situatie in Kirkuk sedert 2007-2009, de eerste rechter niet meer kan verwijzen naar de vaststelling dat hij in 2007 en 2009 wel nog in de mogelijkheid verkeerde om vanuit België Iraakse documenten aan te vragen;
- (2) ten onrechte werd aanvaard dat hij geen enkel bewijs voorlegt van de inspanningen die hij heeft gedaan om een geboorteakte te bekomen.

Voor het hof legt de appellant als een 'nieuw stuk' 9 het schrijven voor van 17 december 2018 gericht aan de Iraakse ambassade te Brussel met verzendbericht. Dit schrijven gaat uit van zijn advocaat. Daaruit blijkt enkel dat er geen enkel contact was met Irak. Namens de appellant werd voorts aan de ambassadeur van Irak gevraagd of hulp kon worden verstrekt om een uittreksel uit zijn akte van geboorte te verkrijgen met het oog op een Belgische nationaliteitsaanvraag. Hij legde daarbij een kopie neer van zijn identiteitskaart. Het hof blijft in het ongewisse over enig antwoord.

De appellant benadrukt nog dat hij zelf onmogelijk kan terugkeren naar Kirkuk. Hij verwijst daarvoor naar krantenartikelen over de toestand aldaar en algemene negatieve reisadviezen (stukken 5, 6, 7, evenals een recent reisadvies van het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken van 12 mei 2020, aangehaald in zijn repliek op het advies van het openbaar ministerie voor het hof).

Het blijft echter hoe dan ook weinig geloofwaardig dat de appellant - die zagezegd zonder identiteitspapieren België binnenkwam in 2006 - enerzijds, in 2007 (ten tijde van zijn asielaanvraag) en in 2009 (ten tijde van zijn voorgenomen huwelijk en vervolgens wettelijke samenwoning) wel (zagezegd) beschikte over originele legale documenten die hem door zijn moeder dan zouden opgestuurd zijn (verklaring van de appellant ter terechtzitting van 7 september 2018 in eerste aanleg) terwijl hij, anderzijds, in 2018 en nu niet meer in de mogelijkheid zou zijn om het vereiste eensluidend afschrift van zijn geboorteakte of een gelijkwaardig document voor te leggen.

Het openbaar ministerie merkt in het schriftelijk advies op dat nochtans de toestand in Irak in 2009 'minstens veel explosiever' was. Dit laatste gegeven is in de repliek op het advies van het openbaar ministerie niet weerlegd.

Ook naar het oordeel van het hof bewijst de appellant geen concrete redenen die het overleggen van de bedoelde documenten beletten in de zin van artikel 5, §§1-2 WBN. Bijgevolg kan de (appel)rechter evenmin onmogelijk positief oordelen dat de bedoelde (niet-aangebrachte/-bewezen) redenen voldoende zijn.

12.1. Ten overvloede merkte de familierechtbank op dat de door de appellant voorgelegde documenten onduidelijkheden en tegenstrijdigheden bevatten zodat getwijfeld wordt aan de verklaringen van de appellant nopens zijn identiteit.

De hoven en rechtbanken behouden een beoordelingsmarge en zijn naargelang de concrete omstandigheden niet gehouden op het verzoek van de belanghebbenden in te gaan indien de beëdigde verklaringen van de belanghebbenden omtrent hun identiteit en afkomst ongeloofwaardig zijn zodat het verzoek niet rechtmatig lijkt (vgl. Cass. 13 oktober 2011, C.10.0397.N).

De appellant argumenteert dat zijn identiteit voldoende is gewaarborgd door zijn neergelegde Irakese identiteitskaart, waaromtrent door de Algemene Directie Vreemdelingenzaken en het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen nooit twijfels werden geuit.

De eerste rechter motiveerde dat de huidige verblijfstoestand van de appellant in België en het feit dat hij wellicht nooit naar zijn beweerde geboorteland zal terugkeren niet ter zake dienstig zijn. Ook werd terecht overwogen dat het verlenen van een machtiging tot verblijf in een land een louter administratieve beslissing is die geen erkenning inhoudt van de identiteit van de betrokkenen. Deze redeneering is in hoger beroep geenszins ontkracht.

12.2. Daarbij stelt het hof, zoals de eerste rechter en het openbaar ministerie, inderdaad vast dat de door de appellant overgelegde stukken niet congruent zijn zoals hierna (exemplatief) toegelicht. De Irakese documenten zijn niet gelegaliseerd bij gebreke van diplomatieke Belgische vertegenwoordiging.

- Het onder stuk 8 voor het hof overgelegd 'Afschrift uit het register der algemene registraties in het jaar 1957' van 16 juli 2008 betreft enkel de beëdigde vertaling van het Arabisch naar het Nederlands en niet het origineel stuk. Dit stuk is niet overgelegd door het openbaar ministerie. Het is bijzonder vreemd dat de geboorte van de appellant in het jaar 1984 zou opgenomen zijn in een register van 1957.

- Het voormeld 'Afschrift uit het register der algemene registraties in het jaar 1957' vermeldt als register nr. 420M Blad 118. De onder stuk 8 overgelegde beëdigde vertaling van het Arabisch naar het Nederlands van de geboorteakte (in origineel toegevoegd) vermeldt echter als registratienr. 578 folio nr. 378.
- Onder stuk 8 van de appellant is ook een beëdigde vertaling overgelegd van het Irakees nationaliteitsbewijs van 2 augustus 2002 (in origineel toegevoegd). Eveneens onder stuk 8 van de appellant bevindt zich een vertaling van een duplicaat van een identiteitskaart (in origineel toegevoegd). Een overeenstemming van de overgelegde originelen (volgens de vertaling in het Arabisch opgesteld) met de overigens vage kopies door het openbaar ministerie neergelegd (uitsluitend in het Arabisch) is door het hof niet correct inhoudelijk na te gaan.

De appellant houdt tevergeefs voor dat de eerste rechter niet zomaar zonder duidelijke bewijzen en argumenten kon stellen dat er dient getwijfeld te worden aan de verklaringen van de appellant over zijn identiteit.

Het bestreden vonnis is op dit vlak echter eveneens gedetailleerd gemotiveerd. De argumentatie van de appellant als zouden de opgemerkte verschillen te wijten zijn aan fouten in de vertaling en aan het gegeven dat de documenten door verschillende Irakese instanties (de 'provincie Karkuk' en de 'Burgerlijke stand Bureau Karkuk') zijn afgeleverd overtuigt niet.

De identiteit en de herkomst van de appellant blijven ook voor het hof twijfelachtig, in de lijn met het advies van het openbaar ministerie.

13. De redengeving van de eerste rechter is pertinent. Het hoger beroep faalt. De beroepen beschikking verdient integrale bevestiging, in de mate als bestreden.

De appellant faalt in zijn initieel verzoek en in zijn hoger beroep. De gerechtskosten in beide instanties blijven ten zijnen laste.

14. Het hof wijst de andersluidende conclusies van de hand als overbodig of ter zake niet dienstig of ontoereikend.

**OM DEZE REDENEN,
HET HOF**

rechtdoende op ééNZijdig verzoekschrift,

gelet op artikel 24 van de Wet van 15 juni 1935 op het gebruik van talen in gerechtszaken;

verklaart het hoger beroep ontvankelijk, maar wijst het af als niet gegrond;

bevestigt de beroepen beschikking binnen de perken van het hoger beroep;

verwijst de appellant in de niet nuttig te vereffenen gedingkosten in deze aanleg.

Aldus gewezen en uitgesproken in raadkamer van het Hof van beroep te Gent, elfde ter kamer, zetelend als familiekamer, van 3 september 2020.

Aanwezig:

Sabine De Bauw, kamervoorzitter

Patricia Vermaerke, griffier